

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПОЛЬСЬКА МОВА»

Ступінь освіти	бакалавр
Освітня програма	Українська мова та література
Тривалість викладання	3,4 семестр
Заняття:	
лекції:	67 годин
практичні заняття:	53 годин
Мова викладання	українська

Кафедра, що викладає

Філології та мовної комунікації

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»:

<https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=4356>

Консультації: за окремим розкладом, погодженим зі здобувачами вищої освіти

Онлайн-консультації: Microsoft Teams – група «035-21-1»

Викладач:

**Баракатова Неонілла
Анатоліївна**

Доцент, канд. філол. наук,
доцент кафедри філології
та мовної комунікації

Персональна сторінка

Е-mail:

Barakatova.N.A@nmu.one

1. Анотація курсу

Курс орієнтовано на вивчення базових понять граматичного, лексичного, стилістичного та інших рівнів сучасної польської мови, формування орфоепічних та акцентуаційних навичок вимови, засвоєння на достатньому рівні графічних та орфографічних правил сучасного польського правопису. Курс передбачає засвоєння певного обсягу комунікативних конструкцій, необхідних для оперування основними поняттями етикету, культури й традицій польського народу, а також порозуміння з іншими людьми в найтиповіших життєвих ситуаціях, що зумовлює виокремлення базових тем для вивчення.

Курс відкриває широкі перспективи бачення мови в усіх її різноманітних зв'язках із польським суспільством, з історією, культурою й традиціями країни.

2. Мета і завдання курсу

Мета курсу – формування у студентів навичок вживання мови як інструменту спілкування, засвоєння ними основних мовних навичок (читання, письмо, активне спілкування, аудіювання, реферування) та опанування базових побутових тем, що уможлиблює вільне орієнтування в сучасному польськомовному світі. Курс орієнтовано на досягнення “середнього” рівня володіння мовою, що передбачає такі вміння: сприймати польську мову на слух і розуміти усне мовлення; спілкуватися; правильно писати слова, тексти; читати адаптовану літературу, а також на засвоєння основ польської граматики, у результаті чого формується готовність до роботи з першоджерелами та науковою літературою, засвоєння знань з фонетики, лексикології, морфології, синтаксису польської мови; систематизування, повторення, закріплення й удосконалення набутих знань у процесі навчання.

3. Результати навчання

Сформувати вміння й навички у різних видах комунікативної діяльності – аудіюванні, читанні, розмові, письмі з польської мови

Оволодіти польською мовою як важливим засобом міжкультурного спілкування, усвідомити особливості культури поляків

Знати базову граматику польської мови. Вміти застосовувати граматичні правила на практиці. Розуміти систему сучасної польської мови. Оволодіти основними фонетичними, лексичними і стилістичними нормами

4. Структура курсу

Лекції

Лекція 1. Фонетика польської мови. Голосні та приголосні звуки в польській мові. Особливості вимови та наголошення. Діакритичні знаки. Диграфи. Базові етикетні та комунікативні фрази. Класифікація приголосних звуків, їх фонетична характеристика. Чергування приголосних і голосних звуків при словотворенні і словозміні.

Лекція: 2. Вступна теоретична частина. Чоловічо-особові та нечоловічо-особові форми. Особові займенники та дієслова *być, mieć*. Вказівні займенники *ten* і *tamten*. Порядкові числівники. Рід іменників у польській мові. Якісні прикметники. Питальні слова. Присвійні займенники польської мови.

Лекція: 3. Теперішній час дієслів польської мови. Дієвідміни дієслів *-m, -sz; -ę, -isz- /ysz; -ę, -esz*. Орудний і знахідний відмінок однини в польській мові. Текст **Przedstawianie się**. Комунікативні офіційні й неофіційні формули вітання, прощання. Комунікативні

формули: Знайомство / **Znajomość**. Як Вас звати? / **Jak Pan/Pani ma na imię?** Хто/що це? / **Kto/co to jest?** Аудіювання.

Лекція 4. Називний відмінок однини іменників і прикметників у функції підмета. Присвійні займенники і прикметники. Порядкові числівники другого десятка. Текст **Moja rodzina**. Оглядові теми: хобі, професії, види занять, назви осіб за національністю. Лексика, тематичний словник. Комунікативні формули. Діалоги. Аудіювання.

Лекція 5. Дієслова руху. Архаїчна дієслівна словозміна. Тексти **KAWIARNIA, RESTAURACJA, PIZZERIA**. Польська національна кухня. Особливості польської національної кухні. Складання меню. Лексика, тематичний словник. Діалоги. Аудіювання. Орієнтація по місту.

Лекція 6. Минулий час дієслів у польській мові. Орудний відмінок однини особових займенників. Назви місяців, днів тижня, пів року. Кольороназви. Тексти на аудіювання. Польські легенди. Тематичний словник. Лексичні вирази. Особливості польської фразеології. Перегляд фільму “Stara baśń” Ознайомлення з рекламними журналами та буклетами. Діалоги на теми “Czas wolny”, “Podróże”.

Лекція 7. Місцевий відмінок іменників на позначення місця. Значення часу. Іменники в місцевому відмінку. Вивчення часових конструкцій у польській мові. Тексти **TEATR, KINO**. Читання тексту. Лексика, тематичний словник. Твір на тему “Czas wolny”. Аудіювання.

Лекція 8. Родовий відмінок множини іменників. Конструкції з родовим відмінком множини на позначення кількостей, розмірів, виміру. Давальний відмінок особових займенників. Тексти **CENTRUM HANDLOWE, PUNKTY USLUGOWE**. Складання тематичного словника. Аудіозапис “W sklepie spożywczym. W sklepie odzieżowym”. Назви, товарів, продуктів, кількостей, розмірів, цін. Лексика, тематичний словник. Аудіювання.

Лекція 9. Майбутній час дієслів польської мови. Місцевий відмінок однини. Прислівники. Доконаний і недоконаний види дієслова. Прості й складені форми майбутнього часу. Етикетні формули згоди, заперечення, компліментів у польській мові. Тексти **NA DWORCU, W HOTELU, TAKSÓWKA**. Розповідь про власну відпустку (канікули). Лексика, тематичний словник. Діалоги. Комунікативні формули. Ігрові діалоги. Конструкції, що вживаються для позначення часу. Аудіювання.

Лекція 10. Прислівники часу. Орудний відмінок множини іменників, відмінювання назв місяців. Відмінкові форми орудного відмінка множини. Творення прислівникових лексем. Формулювання для висловлення власної думки й оцінки. Текст **CO LUBISZ ROBIĆ?** Уподобання, хобі. Оголошення й інформація. Дискусії на тему “Charakter i sposób życia”. Лексичний словник. Комунікативні вирази. Діалог. Мовна гра “O kom mówisz?”. Аудіювання.

Практичні заняття

Практичне заняття: 1. Краків / Kraków. Короткий огляд історії Кракова як колишньої столиці й одного з найдавніших міст Польщі (історичні пам’ятки, дати, події, легенди про місто). Фільм мовою оригіналу “Na wycieczce”. Тематичний словник. Аудіювання. Граматика. Майбутній час (простий, складений). Дієслово **być** у майбутньому часі. Специфіка творення дієслів у майбутньому часі. Місцевий відмінок прикметників, іменників та особових займенників у прийменникових конструкціях на позначення

предмету розмови, а також місця, часу. Найменування напрямків світу, об'єктів міста, геополітичного положення.

Практичне заняття: 2. Університет / Uniwersytet. SZKOŁA WYŻSZA. Навчання у виші. Лексика, тематичний словник. Комунікативні формули. Діалоги. Аудіювання. Граматика. Родовий, знахідний, орудний та місцевий відмінки іменників в однині. Іменники та прикметники нечоловічо-особові у формі множини .

Практичне заняття: 3. Транспорт / Transporty. Komunikacja miejska. Орієнтація в часі, міський транспорт, на вокзалі, у поїзді, у літаку. Лексика, тематичний словник. Комунікативні формули. Діалоги. Твір на тему **“Zwiedzamy Małopolskę”**. Граматика. Відмінювання іменників на **-um** в однині і множині. Розмежування прикметників і прислівників.

Практичне заняття: 4. Віддієслівні іменники на -się. Давальний відмінок особових займенників. Тексти **SZUKAM MIESZKANIA**. Оглядові теми: типи приміщень, винаймання приміщень, умеблювання. Лексика, тематичний словник. Діалоги. Аудіювання.

Практичне заняття: 5. Спорт – це здоров'я? / Sport to zdrowie? Текст. Тематичний словник. Лексичні вирази. Комунікативні формули. Аудіозапис телефонної розмови **“Na pływalni”**.

Практичне заняття: 6. Структура **życzyć**+родовий+давальний відмінки. Тексти **NAUKA. KURSY. SZKOLENIA**. Складання мікродіалогів з даної теми. Висловлення уподобань і точки зору. Лексика, тематичний словник. Ігрові варіанти комунікативних формул. Аудіювання.

Практичне заняття: 7. Текст **URODZIŁEM Się W POLSCE**. Ознайомлення з рекламними журналами та буклетами про Польщу. Повідомлення на теми національностей, націй, народних традицій. Діалог на тему **“Біографія”**. Назви свят і традицій (Новий рік, Різдво, Великдень тощо). Офіційні й неофіційні привітання.

Практичне заняття: 8. Тексти **WYPOCZYNEK. URLOP. WAKACJE**. Слова іншомовного походження в польській мові: особливості адаптації. Кличний відмінок іменників (**Wołacz**). Місцеперебування та напрямки. Орієнтація в місті. Комунікативні формули. Особливості звертань у листах. Підписування листів і листівок. Лексика. Тематичний словник. Діалоги. Аудіювання.

5. Технічне обладнання та програмне забезпечення

Технічні засоби навчання:

Персональні комп'ютери;

Дистанційна платформа MOODLE.

6. Система оцінювання та вимоги

Оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок мобільних студентів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховуються, якщо студент отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації.

6.2. Зміст засобів діагностики спрямовано на контроль рівня сформованості знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності студента за вимогами НРК до 6-го кваліфікаційного рівня під час демонстрації регламентованих робочою програмою результатів навчання.

Студент на контрольних заходах має виконувати завдання, орієнтовані виключно на демонстрацію дисциплінарних результатів навчання (розділ 2).

Засоби діагностики, що надаються студентам на контрольних заходах у вигляді завдань для поточного та підсумкового контролю, формуються шляхом конкретизації вихідних даних та способу демонстрації дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики (контрольні завдання) для поточного та підсумкового контролю дисципліни затверджуються кафедрою.

Види засобів діагностики та процедур оцінювання для поточного та підсумкового контролю дисципліни подано нижче.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	
Навчальне заняття	Засоби діагностики	Процедури	Засоби діагностики	Процедури
Лекції	Контрольні опитування	Виконання контрольних завдань під час лекцій	Комплексна контрольна робота	Визначення середньозваженого результату
Практичні	Контрольні завдання	Опитування під час проведення практичних занять		поточних контролів; Виконання ККР під час заліку за бажанням студента

Під час поточного контролю практичні заняття оцінюються за якістю усних відповідей, до яких додається певна кількість балів за контрольні опитування під час лекцій.

Якщо зміст певного виду занять підпорядковано декільком складовим, то інтегральне значення оцінки може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюються викладачем.

За наявності рівня результатів поточних контролів з усіх видів навчальних занять не менше 60 балів, підсумковий контроль здійснюється без участі студента шляхом визначення середньозваженого значення поточних оцінок.

Незалежно від результатів поточного контролю кожен студент під час заліку має право виконувати ККР, яка містить завдання, що охоплюють ключові дисциплінарні результати навчання.

Кількість конкретизованих завдань ККР повинна відповідати відведеному часу на виконання. Кількість варіантів ККР має забезпечити індивідуалізацію завдання.

Значення оцінки за виконання ККР визначається середньою оцінкою складових (конкретизованих завдань) і є остаточним.

Інтегральне значення оцінки виконання ККР може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюється кафедрою для кожної складової опису кваліфікаційного рівня НРК.

Здобувачі вищої освіти можуть отримати **підсумкову оцінку** з навчальної дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів з поточного опитування та самостійної роботи складатиме не менше 60 балів.

Максимальне оцінювання:

Теоретична частина	Практична частина		**Бонус	Разом
	*Відповіді на практичних заняттях	Контрольна тестова робота		
25	45	25	5	100

* При несвоєчасному складанні тем практичних занять максимальна оцінка знижується на 2 бали.

** Бонусні бали нараховуються за регулярне відвідування занять (не більше двох пропусків без поважних причин за всіма видами занять) та наявність конспекту лекцій.

Теоретична частина оцінюється за результатами здачі тестової контрольної роботи, яка містить 5 питань та передбачає розгорнуті відповіді на них.

Практична частина оцінюється за результатами усних відповідей на практичних заняттях та результатами тестової контрольної роботи, яка містить 20 запитань та передбачає розгорнуту відповідь на одне питання.

Для підвищення оцінки (якщо було більш ніж 2 пропуски занять) **на 5 балів** здобувач вищої освіти може виконати та захистити презентацію з будь-якої теми лекцій з дисципліни «Когнітивна лінгвістика», або обрати тему самостійно (після попереднього узгодження з викладачем).

До заліку студент готується за списком питань, розміщених на платформі MOODLE.

Екзаменаційний білет складається з двох теоретичних питань, на які треба дати розгорнуті відповіді, та виконання одного практичного завдання.

6.3. Критерії оцінювання теоретичної частини

5 питань по 5 балів з розгорнутими відповідями на них.

5 балів – максимальна кількість балів, нараховується за правильну, повну (наведено приклади) та конкретну відповідь (еталонну) на запропоноване питання.

4 бали - відповідь правильна, наведено приклади, але забагато інформації, яка опосередковано відповідає суті питання;

3 бали - відповідь правильна, але забагато інформації, яка не відповідає суті питання;

2 бали – зміст відповіді має стосунок до предмету запитання, проте не відповідає еталону, містить суттєві граматичні та орфографічні помилки, які ускладнюють розуміння

тексту або викривляють зміст повідомлення;

1 бал – наявність текстової відповіді, яка не відповідає еталону, та/або не має стосунку до предмету запитання, містить суттєві граматичні та орфографічні помилки, які ускладнюють розуміння тексту або викривляють зміст повідомлення;

0 балів – відповідь неправильна.

6.4. Критерії оцінювання практичної частини

Відповіді на практичних заняттях.

Максимальна кількість балів – **45**, де кожне практичне заняття оцінюється балом **5**.

Контрольна тестова робота.

20 тестових завдань з чотирма варіантами відповідей, кожна правильна відповідь оцінюється **1 балом**. Розгорнута відповідь оцінюється **5 балами (разом 25 балів)**.

Також студент може отримати 5 балів бонусів за активну участь в обговоренні питань, що входять до планів практичних занять.

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням «Положення про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті «Дніпровська політехніка»». http://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/System_of_prevention_and_detection_of_plagiarism.pdf.

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2. Комунікаційна політика

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту.

Усі письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на університетську електронну пошту.

7.3. Політика щодо перескладання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

7.4 Політика щодо оскарження оцінювання

Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може опротестувати виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

7.5. Відвідування занять

Для здобувачів вищої освіти денної форми відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, академічна мобільність, які необхідно підтверджувати документами. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту і завчасно.

За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням з керівником курсу.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

8.1 Базові

1. Василевская Данута, Кароляк Станислав. Учебник польского языка. - СПб.: Издательство Лань, 1999.
2. Киклевич А.К., Кожинова А.А. Польский язык: Практический курс. - Минск, 2001.
3. Кротовская Я.А., Кашкуревич Л.Г., Лесная Г.М., Селиванова Н.В. - Практический курс польского языка. - Москва, 2005.
4. Кротовская Я.А., Кашкуревич Л.Г. Учебник польского языка.-М.: „Высшая школа” 1987.

8.2 Додаткові

1. Говоримо польською. Українсько-російсько-польський розмовник для ділової людини. - Київська Головна спеціалізована редакція літератури мовами національних меншин України. - Київ, 1995.
2. Назарук Василь, Юрковський Мар'ян. Українсько-польський, польсько-український словник. - Київ, 2003.
3. Bartnicka Barbara, Dabkowski Grzegorz, Jekiel Wojciech. Uczymy sie polskiego. Podrecznik jezyka polskiego dla cudzoziemcyw. Komentarz jezykowy, cwiczenia. - (1) Kielce, 1994.
4. Bartnicka Barbara, Dabkowski Grzegorz, Jekiel Wojciech. Uczymy sie polskiego. Podrecznik jezyka polskiego dla cudzoziemcow. Teksty. (2) - Kielce, 1994.
5. Bartnicka Barbara, Jurkowski Marian, Jekiel Wojciech, Tichomirowa Tatiana, Wasilewska Danuta, Wroclawski Krzysztof. Uczymy sie polskiego. Podrecznik jezyka polskiego dla cudzoziemcow. Komentarz jezykowy, cwiczenia. (1). - Warszawa, 1984.
6. Bartnicka Barbara, Jurkowski Marian, Jekiel Wojciech, Tichomirowa Tatiana, Wasilewska Danuta, Wroclawski Krzysztof. Uczymy sie polskiego. Podrecznik jezyka polskiego dla cudzoziemcow. Teksty. (2). - Warszawa, 1984.
7. Bartnicka Barbara, Jurkowski Marian, Jekiel Wojciech, Tichomirowa Tatiana, Wasilewska Danuta, Wroclawski Krzysztof. Мы учим польский. Podrecznik jezyka polskiego dla cudzoziemcow. Komentarz jezykowy, cwiczenia. (1). - Warszawa, 1999.
8. Bartnicka Barbara, Jurkowski Marian, Jekiel Wojciech, Tichomirowa Tatiana, Wasilewska Danuta, Wroclawski Krzysztof. Мы учим польский. Podrecznik jezyka polskiego dla cudzoziemcow. Teksty. (2). - Warszawa, 1999.
9. Chlabowicz Jozef. Słownik rosyjsko-polski, polsko-rosyjski. - Warszawa, 1993.
10. Martyniuk Waldemar. “Mow do mnie jeszcze”. Podrecznik jezyka polskiego dla sredniozaawansowanych. - Krakow, 1986.
11. Nagorko Alicja. “Zarys gramatyki polskiej (ze slowotworstwem)”. - Warszawa, 1998.
12. Gramatyka jezyka polskiego. Morfologia \ Red. R.Grzegorzczukowa, R.Laskowski, H.Wrobel. - Warszawa, 1984.
13. Rrystyna Tittenbrun. “Duzy słownik ortograficzny jezyka polskiego z zasadami pisowni”. - Warszawa, 1997.
14. Nauka o języku dla polonistów. –Warszawa: Książka i wiedza, 1996.

15. Gramatyka współczesnego języka polskiego. – Warszawa: Wiedza powszechna, 1984

РЕСУРСИ

1. Дніпровська міська бібліотека <http://www.library.dp.ua/>
2. Науково-технічна бібліотека НТУ «Дніпровська політехніка» <http://lib.nmu.org.ua/>
3. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>